

**TIINA
MARTIKAINEN
VERIJÄLJET**

Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

Tekijä kiittää Suomen Kirjailijaliittoa ja
Otavan Kirjasäätiötä saamastaan tuesta.

© Tiina Martikainen ja Kustannusosakeyhtiö Otava 2025

ISBN 978-951-1-49402-7

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2025

*Vaiti lintu laulurinta, katsoo yötä valoisinta.
Rauhallisna uinuaa, veet ja maa, veet ja maa.*

– SPOHR LOUIS, JAUHAINEN AINO –

MAANANTAI

1.

Mira seisoj Kirmusjärven rannassa ja katseli järvelle. Rantaviiva oli ruskan värittäjä, ja kalsea tuuli riepotteli kellastunutta kaislikkoa. Ruuti kieriskeli maassa ja hieroi selkäänsä hiekkaan.

Puhelin äännähti. Mira harppasi penkin viereen ja nappasi kännykän käteensä. Niilo. Mira arvasi, että rikostutkintaan oli tullut uusi keissi. Niilo työskenteli Lohjan poliisiasemalla Miran esmiehenä eikä koskaan soittanut vain jutellakseen niitä näitä.

– Oletko viimein tulossa hakemaan sitä lehtipuhallinta, jonka lupasin? Mira sanoi kiusallaan.

– Nouto siirtyy hamaan tulevaisuuteen, kuten myös vapaapäiväni. Sammatista, Oravanpesän leirikeskuksesta on löytynyt kroppa.

Miran sydän alkoi hakata. Hän kuuli miehen äänestä, että oli sattunut jotakin järkyttävää. Hän vihelsi Ruutin luokseen ja lähti tarpomaan puhelin korvalla kotiin päin.

– Leirikeskuksesta! Sitä ei enää vuokrata ulkopuolisille. Mitä jo tiedetään?

– Minua informoitiin vartti sitten ja hyppäsin oikopäätä autoon. Uhri on nainen, ja hänet on kuristettu poikkeuksellisen raa'alla tavalla. Tekniikka on hälytetty ja ambulanssi lähti jo tyhjänä takaisin, mies kertoi.

– Lähden tulemaan. Olen koiralenkilä ja pistäydyn vielä kotona. Nappaan Marcuksen mukaan.

Bajamajan kohdalla Ruuti kyykistyi koivun juurelle. Mira vilkaisi kärsimättömänä älykelloa, joka näytti kahdeksaa. Auringon laskettua työskentely olisi hankalampaa. Ylämäessä hän kiihdytti vauhtinsa hölkkään. Koira pinkoi edelle ja Mira kytki sen taluttimeen vasta asfaltilla, koska alueen mökit olivat tyhjiillään. Leikki-
läntiellä hän pisti juoksuksi.

Marcus oli sytyttämässä koivuhalkoja, jotka oli latonut pönttöuunin tulipesään yötä varten. Mira pysähtyi hengästyneenä kynnykselle.

Mies hieraisi kämmenselällä poskeaan, johon jäi musta viiru. – Mitä sinä nyt hosut? Ajattelin, että tuodaan ruoka tänne ja katsotaan leffaa läppäriltä.

Mira katsahti astioita, jotka oli katettu nätisti vaaleanvihreälle pöydälle, jonka hän oli kesällä maalannut. Sohvasängylle mies oli tuonut ylimääräisiä tyynyjä ja ison peiton. – Tämä ihanuus jää nyt väliin. Sammatista on löytynyt kroppa. Paha. Niilo on siellä vartin päästä ja sinä tulet mukaan.

Marcuksen liike pysähtyi. Sitten hän repäisi vielä muutaman tuohensuikaleen ja viskasi ne sytyttämättä pesään.

2.

Sulkunauhat oli vedetty Kaukolantielta erkanevan Oravanniemmentien alkupäähän. Jälkimmäinen, kunnostamaton hiekkatie päättyi Oravanpesän leirikeskukseen. Marcus oli tullessa tehnyt havaintoja vastaantulevista autoista ja henkilöistä. Viimeisellä, parin sadan metrin matkalla Mira kiinnitti huomiota muutamaan mökkiin ja niiden takaa pilkistävään Lohjanjärveen, jonka ylle taivas kehräsi jo sumua.

Mira pysäköi tunnuksettoman, koira-autoksi muokatun Avenuksen pihan viimeiseen rakoseen ja tarkasteli Marcuksen kanssa ympäristöä. Miran mielestä kaikki näytti samanlaiselta kuin lapsuuden kesäleiriaikoihin. Mitä hän oli oikein ajatellut muuttaessaan takaisin Sammattiin? Muistot tunkivat lähelle eikä se ollut aina hyvästä. Mitään hinkua hänellä ei paikkakunnalle ollut. Äiti oli muuttanut Kotolantien talosta ja tarjonnut sitä vuokralle. Mira oli tarttunut vähän liiankin helppoon ratkaisuun. Onneksi hän oli välillä asunut muutaman vuoden Tampereella, opiskellessaan poliisiammattikorkeassa. Siellä vietetty aika oli hälventänyt mielikuvaa Sammattiin jämähtämisestä.

Mira nyökkäsi konstaapelille, joka seisoi ruskeaksi maalatun hirsirakennuksen edustalla kädet puuskassa. Mies kertoi, että työturvallisuus oli varmistettu – tekijä ei ollut enää alueella ja vainajan löytäneen henkilöllisyys oli tarkistettu.

Mira kiitti ja kumartui tarkastelemaan paksua, sinistä köyttä, joka oli kieputettu tiukalle solmulle männyn runkoon. Hän huomasi pitkittävänsä ruumiin näkemistä tahallaan. Paikasta huokuva pahaenteisyys uhkasi sotkea leirikeskukseen liittyvät hyvät muistot. Hän katseli päärakennuksen ristikkoikkunoita, joista oli aikoinaan tuijotellut järvelle. Juonut teetä ja syönyt paahtoleipää, jonka päällä oli lauantaimakkaraa. Mira ravisteli muistot mielestään.

Uusi rikostapaus jännitti ja kerrytti adrenaliinia kehoon. Niilo oli puhelimesta kertonut, että nainen oli kuristettu. Sellaista murhatapaa Mira ei ollut uransa aikana vielä kohdannut. Puolet suomalaisista henkirikoksista tehtiin teräaseella.

Kiiruhtaessaan talon sivuitse kohti rantaa Mira loi kokonaiskuvan paikasta. Rinne, joka oli aikanaan ollut kulkukelpoinen, rehoitti nyt korkeaa rikkakasvillisuutta ja pajukkoa. Vanha liiteri ja kolmiovinen wc-rakennus olivat kuitenkin ennallaan.

Niilo Komsu seisoj rantaan johtavien, jyrkkien portaiden yläpäässä puolipitkässä tuulitakissaan. Kun he jatkoivat alas, Marcus jättäytyi taka-alalle ja kiepautti tukkansa nopeasti kireälle nutturalle. Mira pohti, miltä miehestä mahtoi tuntua. Vastavalmistuneena konstaapelina Marcus Peltomaa oli ensimmäisellä murha-keikallaan.

Mira oli heti huomannut, missä kroppa oli. Sen paikantamiseen ei pienessä rannassa suunnistustaitoja tarvittu. Tietä viitoitti myös kivikossa hääriävä, valkopukuinen tekniikan väki.

Kuollut nainen nojasi laituriin kuin olisi istunut, alaraajat huojahtelivat matalassa rantavedessä pyöreäksi hioutuneiden kivien seassa. Uhri oli riisuttu alasti. Kasvot ja kaula erottuivat valkeasta kehosta, koska ne olivat kauttaaltaan sinipunaiset.

Maassa oli runsaasti oksia, joita järveltä puhaltava tuuli pyöritteli. Taivaalta tipahti muutama vesipisara. Laituri ponnahteli, paukahteli sivuttain ja revitteli vajereita, joilla se oli tuettu.

Näitä kahleita murhaaja ei hyödyntänyt, vaan uhri oli kuristettu jollain kankaalla. Mira oli melkein yllättynyt. Ei sittenkään sinistä köyttä, jolla vene oli kiinnitetty tai jota oli ollut puussa metreittäin.

Tekniikan Pasi Olkinuora heilautti kättään saunarakennuksen kuistilta ja lähti harppomaan portaita alas. Mira huomioi, että laudoitus laiturilta saunalle oli uusittu. Hän pohti, olivatko tuoreet sormenjäljet erotettavissa siitä helpommin kuin vanhasta, vuosikymmeniä käytössä olleesta kaiteesta, ja voisiko pintakäsittelyn puuttuminen avittaa mahdollisten eritteiden imeytymistä.

Mira jätti esittämättä heppoiset päätelmänsä ja sanoi: – Kuulin, että vartiointiliikkeen kaveri koki elämänsä järkytyksen.

– Jep. Tutkinnan kannalta oli kyllä tuuria, että hän sattui paikalle. Mies kiertää kesäkauden jälkeen vain satunnaisesti, koska paikka ei ole vartioinnin piirissä. Yleensä kaikki on kunnossa.

– No nyt ei ollut. Kerro.

Mira tarkasteli Olkinuoraa ja yritti tulkita hänen ilmeitään. Mies oli noin kuudenkymmenen. Maantienväriset, taipuisat hiukset oli kammattu korvan taakse, mutta päälaki oli kalju. Pyöreitä poskia ja leukaa peitti harvakseltaan kasvava parta. Silmälasit olivat ruskeat ja sitä tavallisinta mallia.

Mira siirsi katseensa takaisin ruumiiseen.

– Nainen on kuristettu jollain kangasriekaleella, joka on pureutunut kaulaan. En tiedä voisiko se olla uhrin vaatekappale, Olkinuora kuvaili. – Päänseutu on pahasti turvonnut, ja iholla on kummallisia haavoja siellä täällä.

– Kangas on tosiaan hävinnyt kaulan poimuihin, Mira sanoi nieleskellen. – Milloin patologi on täällä?

Olkinuora pudisti päätään. – Salokangas ei tule. Hän halusi tämän nopeasti pöydälle ja lampun alle. Pirukaan ota selvää, mikä lopullinen kuolinsyy on. Spesiaalia settiä, en lähtisi arvailemaan.

Mira nyökkäsi. – Olet jo suorittanut ulkoisen tarkastuksen?

– Tehty on. Tervarilääkärinä en saanut, Olkinuora sanoi. – Kaikki löytyy kuolinsyylomakkeesta. Naista ei tuotu tänne hävittämistarkoituksessa vaan hänet surmattiin paikan päällä. Ei merkkejä puolustautumisesta, kynnet ovat kunnossa. Verta vähän, kuten tällaisissa yleensä.

Mira viittasi Marcuksen lähemmäksi ja kuvaili henkirikoksen yksityiskohtia: – Kuristumisen merkit näkyvät tällä uhrilla erityisen voimakkaana. Kasvojen ja kaulan sinerrys sekä pistemäiset verenvuodot silmäluomien ja suun ympärillä.

Mies peitteli selvästi järkytystään ja töksäytti: – Joo tajusin. En näe solmua. Onkohan se selkäpuolella, tarkemmin sanottuna niskassa?

Mira kääntyi katsomaan Olkinuoraa kysyvästi.

Mies nyökkäsi. – Käänsin uhrin saadakseni käsityksen surmatavasta. Niin se on. Kangas on kiedottu lenkiksi kaulan ympäri ja sidottu takaa. Vielä mielenkiintoisemmaksi asian tekee lenkin alle ujutettu kapula, jota kiertämällä on saatu aikaan uhrin kuristuminen.

– Niskasolmun käyttö taitaa olla aika harvinaista, Mira sanoi. – Itsemurhissa toimitaan niin, mutta entä kun halutaan kuristaa joku toinen ihminen?

– Edestä kuristaminen lienee yleisin tapa, Olkinuora totesi. – En tiedä miksi surmaaja on halunnut käyttää näin brutaalia kiristyssolmua. Se ei olisi ollut tarpeen, sillä uhri on hentorakenteinen, tuskin viittäkymmentä kiloa. Hänet olisi saanut hengiltä vähemmälläkin.

– Niskapuolelta kuristaminen taitaakin selittää sen, miksi kamppailun jälkeä on niin vähän, Mira totesi.

– Takaraivo ja käsivarret ovat saaneet osun, ja ihan kuin häntä olisi jotenkin raahattu. Pää on iskeytynyt laiturin tai ruhje on

tullut lyönnin seurauksena. Olkinuora hieraisi niskaansa. – Tästä ei tule mitenkään simppei keissi.

– Mitä kummaa tuossa tukassa on?

Olkinuora nyökkäsi. – Sitä on leikattu. Uhrin keholta löytyi hiuksenpätkiä.

Mira kumartui epäuskoisena lähemmäksi. – Niinpä onkin. Pää on nyrhitty. Tekijä halusi uhrille polkkatukan, mutta tulos ei oikein vakuuta.

– Yhä oudompaa.

– Täällä on heiluttu saksien kanssa. Mitä jos kropassa olevat haavat johtuvat siitä, että murhaaja leikkeli vaatteet hänen yltään? Mira ehdotti.

– Aivan mahdollista.

Niilo oli tullut selän taakse ja köhähti nyrkkiinsä: – Mietittekö toteutustapaa?

– Palataan yksityiskohtiin myöhemmin. Mira ei halunnut uppoutua siihen, miten murha oli tarkalleen ottaen tehty, vaan jatkoi miehille: – Ei jäädä tänne norkoilemaan, annetaan rikospaikkatutkijoille työrauha. Tsekataan, että kaikki kuvat on otettu ja päästetään uhri matkalleen.

– Jäi kesken...

Mira nosti kätensä toppuuttelun merkiksi. – Huomenna. Tulen Ruutin kanssa, kun sade on lakannut, viimeistään aamulla. Mira tarkasteli ympäristöä ja lisäsi: – Leiriläiset ovat ajan saatossa syytäneet roskaa maastoon, mutta toivotaan, että jotain tuoreempaa-kin löytyy.

Niilolta pääsi huudahdus. Hänen kantapäätänsä olivat painuneet syvälle upottavaan hiekkaan ja hän vaihtoi niin nopeasti asentoa, että joutui tekemään muutaman tasapainoliikkeen. – Perskules.

Mira käänsi kämmenensä ylöspäin ja arveli sateen jatkuvan yön yli. – Sateen jälkeen koiran on helpompaa haistaa, kunhan on tar-

peeksi lämmintä. Jos ette tienneet, niin hajumolekyylit ovat rasvaliukoisia... vesi ei niitä tuhoa.

– Hyvinpä ne sitten kestää, Niilo totesi.

– Sinultakin jäi tuohon aikamoinen hajujälki, ja osa siitä leviää tuulen mukana ties minne.

Niilo punetui ja vilkaisi ympärilleen. – Ei kai.

Mira naurahti. – Puhun siitä, mitä jäi maahan.

Olkinuora myhähteli ja pyyhki vesipisaroita silmälaseistaan.

– Joko sanoin, että murha on tapahtunut eilen, ehkä jopa vuorokausi sitten.

– Sattumaa siis, että uhri löytyi näinkin pian, Mira sanoi ja katseli, kuinka tutkijat kantoivat led-valoja tontille. Rakennusten ulkovalot eivät kauas kantaisi, kun tulisi täysin pimeää.

Olkinuora näytti muistavan jotain muutakin. – Uhrin kännykkä oli laiturin alla. Tiedot pelastuvat, jos laite saadaan kuivattua.

– Kohta kastutaan mekin, Niilo vilkaisi taivaalle ja käänsi sitten katseensa takaisin tekniikan tutkijaan. – Jos tekijä on jättänyt uhrin puhelimen tänne, ei häntä ainakaan sen avulla jäljitetä. Kuukaan ei tee niin alkeellista virhettä.

– Ja jos uhri on tullut tänne omin jaloin, he ovat tuttuja entuudestaan, Mira lisäsi ja katsoi Olkinuoraa. – Tekniikalla menee myöhään. Sinä jäät vielä?

– Kaikki on taltioitava ennen kuin sade sotkee jäljet. Veikkaan, että homma jatkuu vielä päivänvalon aikaan. Yöstä tulee kylmä ja pimeä. Ei se auta... yritän saada jotakin aikaiseksi.

Mira tulkitsi keskustelun päättyneeksi ja taputti Niiloa kevyesti olkapäälle. – Lähdetään me pois tieltä.

3.

*Kun iäisyys on samentanut silmänne,
olette kärsineet rangaistuksenne.*

Menneisyys pyyhkiytyy pois.

Pian sinäkin saat ansiosi mukaan.

4.

Sade rummutti peltikattoa ja tuuli viskoi lehtiä ja risunpätkiä ikkunaan. Mira makasi olohuoneen sohvalla ja lepuutti jalkojaan Marcuksen sylissä. Kello oli yli yksitoista, mutta nukkumista ei kannattanut vielä edes yrittää. Mies näpytteli kännykkää, aika ajoin vilahti video ja kuului musiikkia.

– Mitä tyydytystä se tappaja mahtoi teostaan saada? Marcus kysyi äkkiä.

– Mietitkö seksuaalimurhaa?

– Tekoon voi liittyä fetissejä. Kun suoritin lisäopintoja sarja- ja seksuaalimurhaajista, niistä puhuttiin paljon, Marcus painotti.

– Yksi juttu ainakin viittaa sellaiseen.

Mira huokaisi. Siitä, että miesystävä työskenteli samalla poliisiasemalla, oli useimmiten vain haittaa. – Mikä oikeastaan on fetissi? En enää edes tiedä, kun sanaa käytetään niin monessa yhteydessä.

– Se on objekti, josta joku kiihottuu tai saa tyydytystä. Vaatekappale, ruumiinosa, haju tai vaikka tietynlainen musiikki, Marcus tiesi.

– Hain jotain eksaktimpaa, Mira virnisti. – Tuon mukaan murhaajan olisi pitänyt ottaa jotakin mukaansa.

– Ei se ihan niin mene, ja veihän se vaatteet... Marcus sanoi ja näytti kärsimättömältä. – Mun oli tarkoitus puhua kankaasta, jolla

uhri kuristettiin. Luulen, että se osoittautuu huiviksi, jonka käyttämisestä tekijä sai jotain kiksejä.

– Huivin suhteen saatat olla oikeassa, mutta sitä me ei tiedetä, mihin uhrin vaatteet joutuivat. Mira ei yrittänytkaan peitellä haukotustaan. – Palataan asiaan sitten töissä.

– Mä en voi unohtaa sitä kroppaa. Se kummittelee takuulla koko yön mun päässä.

– Yksityiskohtien muistaminen ei ole pahasta. Niiden avulla saadaan tekijä kiinni. Pulinat pois, huomenna painetaan duunia kuten ennenkin, Mira sanoi. Sitten hän haukotteli toistamiseen ja lisäsi: – Kuule... osattaisko me mitenkään pitää työ ja vapaa-aika erillään?

– Sopii mulle, Marcus nyökkäsi ja alkoi sivellä Miran sääriä. – Ollaanko nyt vapaalla?

– Joo.

– No siinä tapauksessa...

– Ei *niin* vapaalla, Mira naurahti.

– Tulisi uni paremmin eikä kummitukset kiusaisi.

– Pitää orientoitua huomiseen.

– Eikös sekin ole työtä, Marcus huokaisi ja työnsi Miran jalat pois sylistään. – Sitten käyn tekemässä pari hapankorppua. Tuonko sullekin?

– Kiva.

– Mitä päälle?

– Oivariinia ja Oltermannia.

Mira ryhtyi raivaamaan tilaa sohvapöydälle. Hän sulki kannettavan tietokoneensa ja siirsi lehtipinon lipaston päälle. Marcusen kännykkä oli vielä auki ja Mira tuli vilkaisseeksi sen näyttöä. Taus-takuvana oli puussa kiipeilevä lapsi. Poika hymyili valloittavasti. Mira vetäytyi nopeasti takaisin sohvatyynyjen sekaan.

Oliko poika Marcus itse? Miksi hän ei ollut näyttänyt kuvaa?

– Jos se tekijä on Norman Bates -tyyppiä, Marcus sanoi tullessaan keittiöstä.

Mira tarttui miehen ojentamaan lautaseen. – Sun profilointi ei oo aukoton.

Ruuti havaitsi ruokatarjoilun ja työnsi kuononsa Miran syliin. Kohta sataisi korpunpalasia, tai ainakin muruja.

– Bates oli vaan typerä kevennys.

– No joo. Nyt mun täytyy miettiä, mistä aloitetaan aamulla, Mira sanoi ja komensi Ruutin kauemmaksi.

– Okei. Mä syön nämä ja kapuan sitten yöpuulle.

Pieni makuuhuone sijaitsi yläkerrassa, mutta Marcuksen tultua kuvioihin Mira oli alkanut harkita sängyn siirtämistä takaisin alakertaan, keittiön ja olohuoneen väliseen oleskelutilaan.

Jäätyään yksin hän erotti selvästi tuulikellon helähtelyn ja värähti tahtomattaan. Vanha omakotitalo sijaitsi taajaman reunamalla. Ruuti huomasi emäntänsä kuulostelun, käänsi kuononsa kuistin suuntaan ja päästi terävän haukhdusten sarjan.

TIISTAI

5.

Kun Mira aamukahdeksalta saapui Ruutin kanssa Oravanpesän leirikeskukseen, tien varressa oli muutama aamuvirkku, poliisiauton houkuttelema kansalainen ja joukossa näkyi tuttu toimittajakin. Some täytyisi pian valokuvista. Oli selvää, että sammattilaiset ryhtyisivät seuraamaan myös Miran ja Ruutin kulkemisia.

Mira nyökkäsi ystävällisesti sulkunauhojen kohdalla päivyväälle kenttäpartiomiehelle, joka näytti olevan hätää kärsimässä ja seurasi katseellaan Miraa.

Mira avasi ikkunan ja sanoi: – Huomenia. Miksi olet yksin? Onko sulle tulossa lisävahvistusta?

Mies pudisti päätään. – Saatiin vihje autosta, jonka nähtiin ajavan Kaukolantietä surmailtana. Kemppainen piipahti jututtamaan omistajaa, joka asuu tuossa vieressä.

– Ahaa... mutta ethän sinä yksin voi olla, Mira sanoi. – Soitan Teemulle ja pyydän lisävoimia.

Pysäköityään Mira hoiti ensin puhelun järjestyspoliisin kenttäjohtajalle. Sitten hän päästi hoppuilevan Ruutin koirahäkistä, puki sille valjaat ja ohjasi päärakennuksen sivuitse rinteeseen. Hän tarkisti, että kartta näkyi kännykän lisäksi myös älykellossa. Hän tunsu hivenen innostusta; koira haistaisi jäljet pitkienkin aikojen kuluttua, mutta nyt vainaja oli löydetty saman vuoro-

kauden puolella, ja alueella oli jo liikkunut rikospaikkatutkijoita. Mira laittaisi Ruutin ilmaisemaan pinnat, joissa oli ruumiin haju. Hän halusi selvittää, missä kuristaminen oli täsmälleen tapahtunut.

Mira seisautui rantaan johtavien portaiden yläpäässä ja piti Ruutia aloillaan. Sade oli yöllä jatkunut pitkään ja taivaalla näkyi tiiviitä sumulauttoja. Mira mietti, missä järjestyksessä paikka kannattaisi kiertää. Tontin vasemmassa laidassa sijaitsi vajarakennus, jonka takaa pilkisti naapurin kesähuvila tontteineen. Etäisyyttä rajaan oli vain seitsemisen metriä, joten se osa tontista olisi nopeasti tutkittu. Leirikeskuksen piha-alueen toisella puolella oli saunarakennus, vessat ja polut, jotka johtivat rantaviivaa pitkin niemenkärkeen, varsinaiseen Oravannokkaan. Sen reitin haravoiminen koiran kanssa veisi enemmän aikaa.

Hän antoi Ruutille lähtökäskyn ja liu'utti liinan kädestään. Koira selvitti portaat muutamalla loikalla ja oli hetkessä laiturilla. Tuuli oli yltynyt. Järvi pauhasi ja tyrskyt iskeytyivät rantakiviin. Laiturilla veneiden kiinnitysrenkaat kilkahtelivat kuin romaninaisen korvakorut.

Ruuti tonki paikkaa, jossa ruumis oli maannut. Koira veti ilmaa sieraimiinsa ja kuljetti kuonoaan risujen, lehtien ja pikkukivien seassa. Vesi tuuppi laituria ja välillä kuului metallinen *kriik*. Mira huojahti ja haki hetken tasapainoa. Laiturin vakauttamiseksi ei näköjään riittänyt, että se oli kiinnitetty vaijerilla ja kettingillä jättimäisiin siirtolohkareisiin. Ruuti kahlasi hetken rantavedessä, mutta palasi sitten laiturille jatkamaan nuuhkimista. Ruumiin hajua tulvi joka puolelta sen nenään.

Koira ampaisi saunarakennukselle johtaviin portaisiin ja merkasi jokaisen askelman aina tasanteelle saakka. Niissä täytyi olla vainajan lisäksi myös tekijän hajua. Tekniikka oli tutkinut pinnat sormenjälkien ja dna:n varalta, mutta tuloksista ei olisi hyötyä, el-

lei niille löytyisi vastaavuuksia poliisin rekistereistä. Mira seurasi, kuinka Ruuti tutki innokkaana, kynnet rapisten kuistia ja rotinkikalusteita. Sitten se siirsi kuononsa takaisin lauallattialle ja merkkasi lankut sekä raapimalla että menemällä maahan. Mira päätteli koiran käytöksestä, että tekijä oli kuristanut uhrin kuis-tin ylätasanteella ja jättänyt hänet hetkeksi makaamaan, ehkä kerätäkseen voimia. Paikka oli sopivasti suojassa, koska siihen ei ollut näkymää naapurimökeistä, tieltä eikä oikein järveltäkään.

Mira koetti saunan ovea. Se oli lukossa, kuten myös rikoksen tapahtumahetkellä. Mira oli huomannut, että kaikkiin oviin oli lähiaikoina vaihdettu kalliit Abloy-lukot.

Hän palkitsi Ruutin kehuilla ja antoi sille uuden käskyn. Koira oli juuri vahvistanut, että murha oli tapahtunut hirsiseinien suojassa ja uhri oli vedetty portaita alas. Sitten ruumis oli jätetty nojalleen vesirajaan, siihen kohtaan laituria, johon saunan portaat alhaalla ulottuivat.

Mira odotti, että Ruuti reagoisi muihin tuoreisiin hajuihin. Se ei merkkaisi niitä, mutta Mira huomaisi käytöksen muutoksen. Koira eteni kohti wc-rakennusta, jonka ikkunoissa oli pitsiverhot. Se nuuhkaisi ovia vain ohimennen. Sitten se suuntasi ryteikköiseen rinteeseen, puski vajan vieressä olevalle grillauspaikalle ja alkoi haukkua. Se oli havainnut jotakin ympäristöstä poikkeavaa. Koira kynsi metallista, lautasen mallista ulkotulisijaa ja ritilää, jonka sai käännettyä eri asentoihin. Hökötyksellä mieleen lentävän lautasen. Hiilet olivat kookkaita – näytti siltä kuin nuotio ei olisi palanut loppuun vaan siihen olisi satanut. Mira otti maasta kepin ja siirteli mustuneita puunkappaleita. Kun hän kumartui koskettamaan suuren, maata lähellä olevan lautasen pohjaa, hänestä tuntui, että se oli aavistuksen lämmin. Ei ainakaan niin kylmä kuin sen olisi ulkoilman perusteella pitänyt olla. Sydän heitti ylimääräisen voltin. Hän alkoi pöyhiä

hiilikasaa. Pian sen alta paljastui pieniä rintaliivien ja farkkujen metalliosia.

Milloin tekijä oli polttanut uhrin vaatteet ja miksi? Surmaajan touhuissa ei ollut vähäisintäkään järkeä.

Tekniikan väki ei luultavasti ollut tutkinut nuotiota. Mira katsoi Ruutia, joka huiski häntäänsä ja kohotteli kulmiaan. – Hyvä koira. Sitten jatketaan!

Ruuti palasi rantaan ja haisteli köyttä, jolla vene oli sidottu puuhun. Mira mietti, oliko murhaaja käynyt suunnittelemassa tekoaan etukäteen.

Ruuti lähestyi vajaa. Rakennuksen ovi oli tuettu pönkällä ja saranat olivat pahasti ruosteessa. Mira yllättyi nähdessään kasan tuoreita halkoja ja hakkuupölliin isketyn kirveen. Seinään nojasi ruosteinen kottikärky ja Fiskarsin pistolapio. Tekniikka ei ollut katsonut työkalujen taltiointia aiheelliseksi.

Mira kutsui koiran vierelleen ja keräsi liinan lenkiksi käteensä. Vajan takaa pilkistivät naapurin piharakennukset ja rajalla oli ikävän näköisiä, ruosteisia tynnyreitä ja rikkinäisiä lasipurkkeja. Mira kirosi liukastuessaan pinoon, jossa oli lahonneita lautoja, ja seuraavaksi tasapainoa koettelivat vajan nurkalle heitellyt muoviputket. Muutoin maasto oli hiekkaa ja matalaa heinikkoa, josta tuskin löytyisi mitään surmaan liittyvää. – Takaisin, Mira sanoi Ruutille ja ohjasi sen polulle, joka kiertäisi niemenkärjen ympäri.

Mira muisti, että maasto oli helppokulkuista kangasmet-sää. Puiden lomasta kimmelsi aurinko, ja hän sulki hetkeksi silmänsä. Koira lähti pää ylhäällä liikkeelle, tunnusteli tuulta ja laski kuononsa maahan. Lepikossa oli epämääräinen pino peltilevyjä, ehkä rakennuksen entinen peltikatto. Mira nykäisi koiran pois ennen kuin se satuttaisi tassunsa teräviin reunoihin.

Vesilätäkössä kelluva suklaapaperikääre herätti Ruutin mielenkiinnon. Joku oli heittänyt sen maahan lähiaikoina. Mira poimi sen talteen vaikka arveli, ettei murhaaja olisi kesken kaiken suklaalla herkutellut. Vaikka mistä sitäkään tiesi. Ehkä tämä oli tarvinnut energiaa viedäkseen hommansa loppuun. Oli jo selvää, että haettiin poikkeuksellisen häiriintynyttä tekijää.

Niemenkärjessä oli sammaloituneita kiviä, kitukasvuisia havupuita ja valtava pudotus veteen. Mira istahti penkille Ruutin taiteillessa pari metriä korkeilla siirtolohkareilla. Tyrskyt löivät kallioille tehden ne märiksi ja liukkaiksi.

Uhrin tuuppaaminen veteen olisi ollut yksinkertaisempaa. Niemi oli etäällä naapureista. Poukamassa oli pieni uimaranta, jonka takana olevasta mökistä näkyi vain katto.

Surmaaja oli halunnut kuristaa.

Ruuti vilkaksi kivillä ympäröityä nuotiota, johon oli viskattu karkkipapereita ja tupakka-askeja. Mira pudisteli päätään. Kuten hän oli arvellut, alueella oli vanhaa jätettä, josta koira ei piittäisi. Mira otti loppukirin ja heilautti kättään kohti pääraennuksen terassia, joka antoi järven suuntaan. Siellä Ruuti ei kiinnostunut mistään. Seuraavaksi se suuntasi parkkipaikalle ja nuuhkaisi soraa. Mira tiesi, että se törmäsi ihmishaju-cocktailiin. Murhaajan oma, dna:han verrattava ominaishaju oli vain yksi niistä. Toivoa antoi se, että paikka oli kaukana vakituisesta asutuksesta ja tekijän oli pitänyt kulkea autolla. Tekniikka oli heti saavuttuaan taltioinut tuoreet rengasjäljet.

Ennen poistumistaan Mira vaihtoi muutaman sanan järjestysohjeisiin kanssa ja kertoi hänelle hetken mielijohteesta myös johtopäätöksensä. Moni asia viittasi siihen, ettei tappaja ollut liikkunut muualla kuin saunalla, rannassa ja parkkipaikalla. Hän oli noussut autosta uhrin kanssa ja saanut tämän jollain